

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 13CoP/64/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2124204273
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Šefčíková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:2124204273.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Šefčíkovej a sudcov JUDr. Daniela Ilavského a JUDr. Peter Kalatu, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., narodený XX.XX.XXXX, v konaní zastúpený procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, umiestnený v Centre pre deti a rodiny C., D. XXX/X, C., dieťa matky: E. B., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXX/X, G. – F., t. č. ÚVTOS Chrenová, Nitra a otca: H. B., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXX/X, G. – F., o návrhu navrhovateľa: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, Jarmočná 3, Hlohovec, o vyslovenie osvojiteľnosti, o odvolaniach matky a otca maloletého proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 17P/67/2024-42 zo dňa 06.11.2024, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom špecifikovaným vyššie súd prvej inštancie na návrh navrhovateľa vyslovil osvojiteľnosť maloletého (výrok I.) a o trovách rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu (výrok II.).

2. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil aplikáciou § 101 ods. 1, § 102 ods. 1 písm. a), § 102 ods. 3 a § 102 ods. 4 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), § 137 ods. 1, 138 ods. 1, § 139, § 141 a § 142 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“). O trovách konania rozhodol podľa § 58 a § 52 CMP.

3. Súd prvej inštancie v konaní zistil, že obaja rodičia maloletého A. sa v čase konania a rozhodovania nachádzali vo výkone trestu odňatia slobody. Maloletý A. sa matke narodil ako deviate dieťa, gravidita u matky nebola sledovaná, nenavštevovala žiadnu gynekologickú poradňu. Dňa XX.XX.XXXX (dva mesiace od narodenia) bol maloletý na základe uznesenia Okresného súdu Trnava č. k. 33PPOm/1/2022-15 dočasne zverený do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov do Centra pre deti a rodiny C., nakoľko maloletému zo strany rodičov nebola poskytovaná riadna starostlivosť, existovalo dôvodné podozrenie z ohrozenia života, zdravia a priaznivého vývoja maloletého a existovala dôvodná potreba zabezpečiť mu potrebnú starostlivosť. Maloletý bol rizikovým novorodencom pre množstvo zdravotných problémov, mal pravidelne užívať liečbu, matka maloletého nenavštívila do troch dní od prepustenia maloletého z Fakultnej nemocnice Trnava ambulanciu obvodného pediatra, kedy následne maloletý dostal vysoké teploty, bol hospitalizovaný na jednotke intenzívnej starostlivosti pre rizikový anamnézu, dehydratovaný a zanedbaný. Matka maloletého napriek uvedenému podpísala

reverz a z nemocnice ho zobrala. Rodina ponúkanú pomoc prostredníctvom CDR I. ako aj organizácie Compass odmietla. Nad maloletým bolo nariadené výchovné opatrenie, pobyt v špecializovanom zariadení Centrum pre deti a rodiny na dobu šiestich mesiacov, pričom rodičia si ani po skončení výchovného opatrenia nevytvorili vhodné a stabilné rodinné a sociálne podmienky pre život maloletého, následne bola preto nariadená ústavná starostlivosť o maloletého rozsudkom č. k 17P/33/2023-28 z 09.10.2023 s umiestnením do Centra pre deti a rodiny C.. Počas pobytu maloletého v Centre pre deti a rodiny C. matka navštívila maloletého len trikrát (18.08.2022, 04.10.2022, 08.12.2022), raz z toho maloletého spolu s matkou navštívil aj otec, párkrát telefonovala, o maloletého za zaujímala písomne dvakrát, raz v roku 2023, potom v roku 2024. Ostatní príbuzní sa o maloletého zaujímajú sporadicky, navštívili ho jedinýkrát. Otec sa o maloletého nezaujíma prakticky vôbec. Maloletý je od augusta 2024 na dlhodobom súvislom pobyte u budúcich záujemcov o osvojenie, u ktorých je plne adaptovaný, má s nimi vytvorenú citovú väzbu a blízky vzťah, robí veľké pokroky vo vývoji, začína rozprávať, celkovo prospieva. Naproti tomu, rodičia maloletého v čase po jeho narodení zanedbali zdravotnú starostlivosť o maloletého, musel byť hospitalizovaný, navštevoval špecializované zariadenie v NOSKO centre v Ružomberku pre diagnostiku, prevenciu a terapiu fetálneho alkoholového syndrómu detí, pričom diagnostické vyšetrenie potvrdilo expozíciu alkoholom počas prenatálneho obdobia (matka to síce popiera, maloletý však vykazuje sentinelové fyzické znaky). Maloletý v dôsledku týchto skutočností navštevuje viaceré odborné ambulancie, je sledovaný v neurologickej ambulancii v Skalici pre hypertonický syndróm, navštevuje ambulanciu rizikových novorodencov v Trnave, ambulanciu ORL pre poruchu sluchu, logopédiu v Senici, mal aplikované tejpky na nožičkách. Jeho psychomotorický vývin v oblasti v oblasti verbálneho prejavu a porozumenia, jemnej motoriky a adaptívneho správania je oneskorený. Zdravotný stav maloletého si vyžaduje dôslednú zdravotnú starostlivosť, a to tak v dôsledku správania matky počas tehotenstva, ako aj v dôsledku pasívneho prístupu rodičov po narodení maloletého.

4. Súd prvej inštancie uzavrel, že rodičia maloletého neprejavovali o maloletého záujem za relevantné obdobie najmenej šiestich mesiacov skutočný záujem, nestarali sa o neho, nevychovali ho, nenavštevovali ho, neplnia si voči nemu vyživovaciu povinnosť. Matka síce v konaní pri výsluchu na pojednávaní deklarovala záujem maloletého po jej návrate z výkonu trestu, s tým, že si najprv upraví pomery a postupne prevezme starostlivosť o maloletého, súd prvej inštancie ale poukázal na to, že ani v čase, keď obaja rodičia ešte neboli vo výkone trestu, v období, kedy už bol maloletý umiestnený v Centre pre deti a rodiny C. nereflektovali ani len na možnosť ponúkanej spolupráce, či už prostredníctvom samotného centra pre deti a rodiny, prípadne prostredníctvom organizácie Compass. Neupravili si pomery ani po uplynutí nariadeného výchovného opatrenia po šiestich mesiacoch, v dôsledku čoho bol maloletý umiestnený do ústavnej starostlivosti. Obaja rodičia si dlhodobo riadne neplnia rozhodnutím súdu stanovenú vyživovaciu povinnosť, ich dlh na výživnom narastá. Svojím správaním dlhodobo hrubo zanedbávajú rodičovské povinnosti. S ohľadom na uvedené mal súd prvej inštancie za splnené podmienky predpokladané ustanovením § 102 ods. 1 písm. a) zákona o rodine. Skutočnosť, že rodičia časť relevantného obdobia, počas ktorého neprejavovali skutočný záujem o maloletého strávili vo výkone trestu súd prvej inštancie s ohľadom na všetky okolnosti nevyhodnotil ako prekážku, ktorá by mohla nezaujím rodičov ospravedlniť.

5. Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka maloletého. Uvádza, že nesúhlasí s vyslovením osvojiteľnosti. Poukazovala na to, že otec maloletého má byť 03.02.2025 prepustený na slobodu. Trvala na tom, aby im ako rodičom bola daná šanca, nakoľko majú o maloletého trvalý a vážny záujem. Po prepustení z výkonu trestu urobia podľa nej všetko preto, aby bolo o maloletého dokonale postarané, budú ho pravidelne navštevovať, aby si s ním vytvorili citové väzby, vytvoria vhodné podmienky v domácnosti, zamestnajú sa a budú viesť riadny život. Priznala, že ako matka pochybila a zlyhala. Aktuálne je vo výkone trestu prvýkrát, je to pre ňu ponaučením. Po prepustení z výkonu trestu chce preukázať, že sa úplne zmenila. Navrhovala, aby bol maloletý ponechaný v Centre pre deti a rodiny C. do jej prepustenia z výkonu trestu, pričom dovtedy ho bude navštevovať otec maloletého po prepustení z výkonu trestu. Deklarovala záujem, aby bol maloletý po tom, ako bude z výkonu trestu prepustená matka, prevzatý rodičmi do starostlivosti a aby vyrastal so svojou biologickou rodinou.

6. V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie aj otec maloletého. Deklaroval nesúhlas s tým, aby bol maloletý zverený do opatery cudzím ľuďom, nakoľko má o neho trvalý a vážny záujem. Uvádza, že má doma ešte osem detí a nevidel žiaden dôvod na to aby maloletý nevyrastal spolu s nimi, s tým, že potom, ako bude prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, tak sa bude starať o svojich osem detí a dokáže sa tak postarať aj o maloletého.

7. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec vo svojom vyjadrení k odvolaniam rodičov maloletého poukázal na výchovné nedostatky v rodinnom prostredí rodičov maloletého, v dôsledku čoho je rodina dlhodobo monitorovaná. Rodičia opakovane odmietli sprostredkovanú pomoc pri riešení situácie v rodine. Poukázal na to, že maloletý bol umiestnený v auguste 2022 v Centre pre deti a rodiny C., nakoľko ponechanie maloletého v pôvodnom výchovnom prostredí rodičov by mohlo ohroziť zdravie maloletého a jeho priaznivý vývoj. Matka ho počas umiestnenia navštívila v Centre pre deti a rodiny C. tri krát, raz z toho s ňou prišiel aj otec maloletého, všetky návštevy sa uskutočnili ešte v roku 2022, v roku 2023 maloletého nenavštívil nikto z biologickej rodiny. Maloletý je stále umiestnený v Centre pre deti a rodiny C., aktuálne je od augusta 2024 na dlhodobom súvislom pobyte u budúcich osvojiteľov (ktorí konzistentne deklarujú záujem o jeho osvojenie), kde je plne adaptovaný a kde podľa vyjadrenia samotného Centra pre deti a rodiny C. robí pokroky a prospieva. V minulosti boli realizované interakcie maloletého s inými žiadateľmi o náhradnú rodinnú starostlivosť, všetky však boli ukončené predčasne zo strany žiadateľov z dôvodu zdravotného stavu maloletého.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), po zistení, že tak odvolanie otca, ako aj odvolanie matky bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenými subjektmi (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) CSP), po skonštatovaní, že podané odvolania majú zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že tak odvolanie matky, ako aj odvolanie otca nie sú dôvodné, rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 a 2 CSP).

9. Predmetom odvolacieho konania je posúdiť, či súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav veci, či dospel k správnym skutkovým zisteniam, či tento zistení skutočný stav obstoja a či súd prvej inštancie vec správne právne posúdil, keď rozhodol tak, že vyslovil osvojiteľnosť maloletého.

10. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisu dospel záveru, že súd prvej inštancie zistil skutočný stav veci, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil, pričom svoje rozhodnutie dostatočne zdôvodnil.

11. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

13. Podľa § 102 ods. 1 písm. a) zákona o rodine na osvojenie nie je potrebný súhlas rodičov osvojovaného maloletého dieťaťa ani súhlas maloletého rodiča maloletého dieťaťa, ak počas najmenej šiestich mesiacov neprejavovali skutočný záujem o maloleté dieťa najmä tým, že ho nenavštevovali, neplnili si pravidelne a dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu a nevyňaložili úsilie upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa, ak im v prejavení záujmu nebránila závažná prekážka.

14. Podľa § 102 ods. 4 zákona o rodine o splnení podmienok osvojiteľnosti maloletého dieťaťa uvedených v odseku 1 rozhoduje súd na návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany alebo aj bez návrhu.

15. Podľa § 142 CMP súd na návrh rozsudok o osvojiteľnosti zruší, ak dôjde k zmene pomerov. Návrh možno podať len do času, kým nie je dieťa odovzdané na základe rozhodnutia súdu do starostlivosti budúcich osvojiteľov.

16. V zmysle čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

17. V zmysle čl. 41 ods. 4 zákona č. 460/1992 Zb. Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“), starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov od rodičov odlúčiť len rozhodnutím súdu na základe zákona.

18. Odvolací súd uvádza, že nemal dôvod nesúhlasiť s argumentáciou použitou súdom prvej inštancie pri odôvodnení jeho rozhodnutia. Po oboznámení sa s obsahom spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie sa dostatočne zaoberal všetkými okolnosťami podstatnými pre jeho rozhodnutie a dostatočne vysvetlil dôvody, pre ktoré návrh navrhovateľa zamietol. Rozhodnutie bolo presvedčivé a odvolaciu súdu dávalo možnosť sa i len obmedziť na konštatovanie správnosti dôvodov súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 2 CSP). Pre potrebu vysporiadania sa s odvolacími námietkami odvolací súd považuje za potrebné uviesť nasledovné.

17. Súd prvej inštancie mal pri svojom rozhodovaní o vyslovení osvojiteľnosti maloletého preukázané naplnenie všetkých predpokladov, ktoré demonštratívne pre záver o neprejavovaní skutočného záujmu o maloleté dieťa zo strany rodičov po dobu najmenej šiestich mesiacov upravuje ustanovenie § 102 ods. 1 písm. a) zákona o rodine.

18. Maloletý bol do starostlivosti Centra pre deti a rodiny C. umiestnený v auguste 2022 na základe neodkladného opatrenia. Matka ho za obdobie do konca roka 2022 navštívila len tri krát. Otec ho navštívil len raz, spoločne s matkou. V roku 2023 maloletého nenavštívil nikto. Je síce pravdou, že tak matka, ako aj otec boli v roku 2023 obmedzení na osobnej slobode, keď nastúpili do výkonu trestu, to im však nebránilo, aby sa o maloletého minimálne v pravidelných intervaloch zaujímali telefonicky, prípadne písomne. Otec tak neurobil vôbec, matka sa písomne zaujímala o maloletého až 23.11.2023, keď poslala z ústavu na výkon trestu list so žiadosťou o informácie. Druhýkrát matka oslovila priamo Centrum pre deti a rodiny C. so žiadosťou o informácie o maloletom až 12.06.2024 a maloletému zaslala pohľadnicu k druhým narodeninám, pričom vtedy kontaktovala za týmto účelom aj Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec. Takýto rozsah záujmu rodičov o maloletého nemožno považovať za prejavenie skutočného záujmu o maloletého.

19. Obaja rodičia majú rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 09.10.2023 stanovenú vyživovaciu povinnosť voči maloletému, obaja vo výške zodpovedajúcej 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa. Ani jeden z rodičov si túto povinnosť neplní. Tejto povinnosti ich nezbavovala ani skutočnosť, že sa obaja rodičia nachádzali vo výkone trestu. Matka na pojednávaní konanom 31.07.2024 deklarovala, že jej dlžné výživné bude uhradené do konca mesiaca september 2024. Podľa správy Centra pre deti a rodiny C. z 15.10.2024 však matka dlh k 30.09.2024 nevyrovнала, naopak narástol na sumu 370,40 eur (rovnako ako narástol aj u otca), oproti dlžnej sume 257,81 eur, ktorú vo vzťahu ku každému z rodičov evidovalo Centrum pre deti a rodiny C. k 30.06.2024.

20. Rodičia nevynaložili žiadne úsilie, aby si svoje rodinné a sociálne pomery upravili tak, aby mohli o maloletého osobne vykonávať starostlivosť. Maloletý bol umiestnený do Centra pre deti a rodiny C. na základe neodkladného opatrenia v auguste 2022 z dôvodu, že existovala dôvodná obava zo závažného ohrozenia života a zdravia maloletého, ak by ostal v pôvodnom výchovnom prostredí u rodičov. Neobstojí argumentácia matky z pojednávania dňa 31.07.2024, že snahu o úpravu pomerov tak, aby mohla maloletého prevziať do starostlivosti nevynakladala z dôvodu, že vedela, že bude musieť nastúpiť do výkonu trestu a nebude sa môcť o maloletého starať. Matka mala v období od augusta 2022 do februára 2023 (kedy nastúpila do výkonu trestu) dostatok času na to, aby si upravila pomery tak, aby maloletý mohol byť navrátený do domáceho rodinného výchovného prostredia a prípadne sa mohla hľadať iná alternatíva vhodnejšej náhradnej starostlivosti o maloletého, a nemusela by následne byť nariadená ústavná starostlivosť. Otec sa sám z vlastnej iniciatívy nezaujímal o maloletého vôbec. Maloletého navštívil v Centre pre deti a rodiny C. len raz, v roku 2022, spolu s matkou. Maloletému do centra ani netelefonoval, ani sa o neho nijako nezaujímal. Samotná matka sa na pojednávaní 31.07.2024 vyjadrila, že otec by podľa nej starostlivosť o maloletého nezvládol. Rodičia na pojednávaní 31.07.2024 navrhovali, aby maloletý ostal v ústavnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny C., a to až kým sa matka

nevráti z výkonu trestu odňatia slobody a následne kým si neupraví pomery. Matka predpokladala, že by mohla byť podmiennečne prepustená v roku 2026, asi rok by podľa vlastných slov potrebovala na úpravu pomerov, a potom by sa mohla o maloletého začať sama starať. Znamenalo by to, že maloletý by mal byť podľa návrhu rodičov v ústavnej starostlivosti ešte ďalšie dva roky, hoci sa jedná o formu starostlivosti, ku ktorej sa má pristúpiť len v prípade, že nie je možná iná forma náhradnej starostlivosti.

21. S ohľadom na skutočnosť, že v konaní bolo preukázané, že v období viac ako 6 mesiacov pred vyhlásením rozsudku, t.j. minimálne od poslednej návštevy maloletého v Centre pre deti a rodiny C. od 09.12.2022 do 06.11.2024, kedy súd prvej inštancie vyhlásil osvojiteľnosť maloletého neprejavovali skutočný záujem o maloletého, odvolací súd považuje vyslovenie osvojiteľnosti za súladné so záujmom maloletého, ktorý podľa článku 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Hoci si odvolací súd uvedomuje, že rozhodnutie súdu prvej inštancie o vyslovení osvojiteľnosti maloletého zasahuje do práva rodičov zakotveného v čl. 41 ods. 4 prvej vete Ústavy SR, v konaní bolo preukázané, že toto rozhodnutie vychádza zo zákonom splnených predpokladov a s ohľadom na všetky okolnosti sleduje práve záujem maloletého, a je teda v súlade s čl. 41 ods. 4 druhou vetou Ústavy SR.

22. Vychádzajúc z uvedeného tak odvolací súd uzavrel, že v preskúmvanej veci ani odvolacie argumenty matky a ani odvolacie argumenty otca neboli spôsobilé privodiť zmenu odvolaním napadnutého rozhodnutia, pretože závery súdu prvej inštancie, ku ktorým dospel vyhodnotením vykonaných dôkazov jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti, sú dostatočné a správne, a súd vec správne právne posúdil. Preto odvolací súd potvrdil rozsudok za použitia ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny a spolu s ním aj odvolaním dotknutý závislý výrok o trovách konania.

23. O trovách odvolacieho konania súd rozhodol v zmysle § 52 a § 57 CMP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Účastníci konania si nárok na náhradu trov konania neuplatnili, toto konanie je vecne oslobodené od platenia súdnych poplatkov, pričom súd nezhliadol žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by sa mal odkloniť od generálnej klauzuly mimosporového konania.

24. Senát krajského súdu uvedené rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák.č. 233/1995 Z.z., alebo ak ide o rozhodnutie o starostlivosti o maloletého, styk s maloletým alebo inú ako peňažnú povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa štvrtej časti CMP.